

ترجمه کتاب را به آقای شایرل، مستخدم پرورشگاه

و به هدیه مستخدمین پرورشگاهها و مدارس تقدیم می‌کنم.

۱۳۰۲ هجری قمری

رسایا بنام انجمن

روایت به روزگار و روزگار

تألیف و تالیف در این اثر که از لایحه رسایا بنام

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

روایت به روزگار و روزگار

گامبی وزیر

نویسنده: والتر تویس

مترجم: نیکی فروخی

The Queen's Gambit

سرشناسه	: نویسنده، والتر اس. تیس، ۱۹۲۸ - ۱۹۸۴ Tevis, Walter S.
عنوان و نام پدیدآور	: گامبی وزیر / نویسنده والتر تیس، ترجمه نیکو فرخوی.
مشخصات نشر	: تهران: شما: بهجت، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۴۸۷ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: 978-622-6517-34-8
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: The queen's gambit, 2016. عنوان اصلی:
موضوع	: داستان‌های آمریکایی - قرن ۲۰م.
موضوع	: American fiction -- 20th century
شناسه افزوده	: فرخوی، نیکو، ۱۳۶۵ - مترجم.
رده بندی کنگره	: PS۳۵۵۵
رده بندی دیویی	: ۸۱۳/۵۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۰۴۴۳۱
وضعیت رکورد	: فیبا

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نامی وزیر

نویسنده: اثر یس

مترجم: نیکی فخر

ناشر: نشر شما با همکاری انتشارات بهجت

طرح روی جلد: محمد شوقی سرخ

صفحه آرا: مهدی رضوانی

ویراستار: سینا فولادوند

چاپ پردیس دانش

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۷۵۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۱۷۳۴-۸

دفتر توزیع نشر شما: تهران، خیابان میرزای شیرازی، شماره ۱۶۲

تلفن: ۸۸۸۹۹۹۰۷ - دورنگار ۸۸۹۴۱۱۴۶

نمایندگی فروش نشر شما: تهران، خیابان ولی عصر، دوراهی یوسف آباد، کتابفروشی بهجت، شماره ۱۹۷۸

تلفن: ۸۸۹۶۷۱۷۶ - دورنگار ۸۸۹۵۷۱۷۶

www.behjatbookshop.ir

www.behjatpublication.ir

Instagram: @Behjatbookshop

فهرست

۹	پیشگفتار مترجم
۱۵	فصل اول
۵۵	فصل دوم
۸۹	فصل سوم
۱۲۹	فصل چهارم
۱۶۹	فصل پنجم
۲۰۹	فصل ششم
۲۱۹	فصل هفتم
۲۲۹	فصل هشتم
۲۶۲	فصل نهم
۲۸۹	فصل دهم
۳۰۹	فصل یازدهم
۳۳۹	فصل دوازدهم
۳۷۵	فصل سیزدهم
۴۱۵	فصل چهاردهم

پیشگفتار مترجم

کریمز گامبیت (Queen's Gambit) ^۱ یا گامبی وزیر به اصطلاحی در شطرنج گفته می‌شود که شطرنج‌باز یکی از مهره‌های خود را قربانی یا فدا می‌کند تا به نتیجه مطلوب ^۲ می‌خواهد برسد. والتر توویس، نویسنده کتاب، با کمک گرفتن از زندگی استاد بزرگ‌ها شطرنج نظیریابی فیشر، آناتولی کارپوف، بوریس اسپاسکی و با طرح واقعی مسابقات شطرنج به خلق داستانی شگرف می‌پردازد.

شطرنج‌باز اعظم و حرکت گامبی وزیر در بازی شطرنج زندگی

والتر توویس با تبحری استادانه دو صفحه‌ی شطرنج را در طول داستان برای خواننده باز می‌کند. یکی صفحه‌ی شطرنجی که «ولند» در کتاب دنبال می‌کند و آشکار است و دیگری صفحه‌ی شطرنج پنهان، صفحه‌ی شطرنجی که همه‌ی ما بدون توجه به آن زندگی خود را پیش می‌بریم. صفحه‌ی شطرنج زندگی.

والتر توویس که خود شطرنج‌بازی قهار بود و با قواعد این بازی کاملاً آشنایی داشت با انتخابی هوشمندانه نام این کتاب را **گامبی وزیر** می‌گذارد چون با خواندن کتاب به ذهن خواننده این فکر تداعی می‌شود که استاد

۱ به انگلیسی در شطرنج به وزیر یا فرزین Queen می‌گویند.

Gambit در فرهنگ به معنی قربانی، مانور، ژست و حرکت حساب شده آمده است. در شطرنج به تاکتیکی گفته می‌شود که شطرنج‌باز یکی از مهره‌های خود را قربانی می‌کند تا روند بازی را به سود خود پیش برد و به نتیجه مطلوب و دلخواه دست یابد.

اعظم آفرینش با حذف، فدا کردن و یا قربانی مهره‌ای اساسی و مهم (در کتاب، مادر بیت است که داستان با مرگش شروع می‌شود)، همان شیوه‌ی حرکت گامبی را اجرا می‌کند مهره‌ای را حذف می‌کند تا نتیجه مطلوب یا دلخواه که سرنوشت هرانسانی است را بوجود آورد.

بعضی مواقع مهره‌ای که کم ارزش یا کم اهمیت به نظر می‌رسد (در بازی پیاده شطرنج) چنان نقش پررنگی در روند بازی شطرنج دارد که حذف آن غیرممکن است و در روند شطرنج زندگی بیت (الیزابت هارمن) کسی نیست جز آقام، ماری، مستخدم پرورشگاه که از قضا جایش در زیرزمین پرورشگاه است. آقام، ماری، مهره کم ارزش و تپیا خورده جامعه، تاثیری ماندگار بر قهرمان داستان - بیت - می‌گذارد و از هیچ کمکی حتی ناچیز به او دریغ ندارد. نویسنده با خلق شخصیت شایبل می‌خواسته قهرمانی پنهانی معرفی کند؛ همان شخصیت ای که زمانی که وقتی زندگی خیلی از قهرمانان و بزرگان تاریخ را مرور می‌کنیم رد پایشان را می‌بینیم.

افسانه‌ی شطرنج

در مورد تاریخ و سرچشمه وجود افسانه شطرنج روایت‌های زیادی وجود دارد. قدر مسلم آن است که این بازی ریشه و فکری در ایران و یا هند که در روزگاران بسیار دور دارای فرهنگ مشترک بودند بوده است. بی‌شک زیباترین داستان از چگونگی ساخته شدن شطرنج در شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی از زبان پیری دانا به نام شاهوی نقل شده است. روایت به این قرار است:

«پادشاهی در هند حکومت می‌کرد که همسری دانا داشت و از او پسری به نام گو. پادشاه می‌میرد و برادرش به جای او به پادشاهی می‌رسد و همسر برادر را به زنی می‌گیرد (مادر گو) و همسر از او هم صاحب فرزندی می‌شود به

نام طلحند و این پادشاه هم پس از مدتی از دنیا می‌رود و همسر پادشاه تا بزرگ شدن شاهزاده‌ها حکومت را در دست می‌گیرد. با بزرگ شدن شاهزاده‌ها، هریک مدعی تاج و تخت می‌شوند و هر کدام برای خود وزیر، سپاه، اسب، فیل، خدم و حشم ... فراهم می‌کند. و سرانجام دو برادر در جنگی مقابل هم قرار می‌گیرند. گو که برادر بزرگتر بود و نیک اندیش، برادر کوچک را به صلح و تقسیم کشور دعوت می‌کند ولی طلحند برادر کوچکتر و بد سرشت قانع نمی‌شود و در جنگ همه‌ی سربازان، اسب‌ها و فیل‌های خود را از دست می‌دهد. و در آخر طوطی سوار بر فیل مات و حیران شده از دیدن شکست جان می‌سپارد. طوطی بخت را به نزد مادر می‌رود و مادر داغ دیده او را سرزنش می‌کند و چگونگی داشته شدن طلحند را جویا می‌شود. گو وزیر دانشمند خود را مأمور می‌کند تا دقیقاً صحت نیکوکاری مادر شرح دهد. وزیر که به زبان ساده نمی‌تواند مادر را قانع کند صدحای شطرنجی می‌سازد و جایگاه شاه، وزیر، اسب‌ها، فیل‌ها و ... را با دو رنگ بسیار سفید برای هردو شاهزاده مشخص می‌کند و بدین سان میدان نبرد را به روشنی برای مادر توضیح می‌دهد. «جالب آن‌که چنانچه حکیم ابوالقاسم فردوسی روایت می‌کند شطرنج در قدیم شامل یکصد خانه یعنی صفحه‌ی شطرنج ده ده بوده و دو طرف شطرنج دو مهره به نام شتر نیز داشته‌است.

از آن پس بیستند بسر شاه راه	رخ و اسب و فرزین و پیل و اسب
ز اسب فکننده بسرو بسته راه	چپ و راست و پیش و پس در سه راه
شد از رنج و درماندگی شاه مات	چنین یافت از چرخ گردان برات
همی کرد مادر به بازی نگاه	پراز خون دل از بهر طلحند شاه
نشسته شب و روز پردرد و خشم	به بازی شطرنج داده دو چشم
بدین گونه بد تا چمان و چران	چنین تا سرآمد بر او برزیان